

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A rendőrkytáról.*

Irta *Havranek János* csendőrhadnagy.

Legutóbbi cikkem megjelenése óta oly események történtek ezen ügyben, a melyek alkalmasak arra, hogy ismét pár szót szóljak róla.

Elsősorban azt tapasztaltam, hogy talán semmi nem volt olyan jó hatással erre, mint a pozsonyi rendőrkytavizsga. Az ott jelenvolt tisztikar és legénység meggyőződött arról, hogy osztrák bajtársaink már túl vannak azon, hogy az eszme *életrevalósága* felett vitatkoznak. Ők már használják is a kutyákat és közöttük nem egy van, ki a gyakorlat folytán már az idomítás művészeként ismeretes a többi altiszt előtt.

A mi a kutyákkal bemutatott dolgokat illeti, erre vonatkozólag megjegyzem, hogy nem egészen ilyennek kell ám a németországi vizsgákat elképzelni, mert ott 30—40 kutya is szerepel. Ezek között azután több olyan is van, mely már huzamosabb idő óta teljesít közbiztonsági szolgálatot. A pozsonyi kutyák majdnem mind kezdők vagy legalább is fiatalok voltak és innen van az is, hogy a legérdekesebb mutatványok elmaradtak. Pozsonyban a nyomozás mindig friss nyomokon történt, azaz egy kutya sem dolgozott ki órákkal előbb ejtett nyomokat. Hogy ennek bemutatását mellőzték, ennek leginkább az lehetett az oka, hogy a terep nem volt erre alkalmas. Az ilyen nyomnak ugyanis erdőn, mezőn, bokron, árkon kell átvezetni, oda pedig a közönség nem követheti szemével a kutyát, mert ott nincs a kilátásra alkalmas magaslat, vagy kilátó torony.

A vizsgán szerzett benyomások után most már azt óhajtanám elérni, hogy szakaszparancsnok bajtársaim, valamint az altisztek és az idősebb csendőrök közül azok, a kik bajlandók lennének az ügyet felkarolni, tömörüljünk össze egy érdekeltséggé, mert ellenkező esetben még nagyon sokáig csak a levegőben fog lógni ezen kérdés ügy, mint eddig.

A legtöbbben még most sincsenek tisztában a kutya mikénti beszerzésével, tartásával és az idomítás tartumával.

* Czikkiró nézetei korántsem fedik mindenben a mi nézeteinket. Tekintettel azonban a közérdekű és nagy horderejű kérdésre, nem zárkozunk el annak közzétételétől. (Szerk.)

A beszerzésre és tartásra vonatkozólag előre is megjegyzem, hogy míg ön buzgalomból és saját erőnkől meg nem mutatjuk, hogy a kutyák tartása czélirányos, addig állami segélyezésre ne számítsunk. Így volt ez külföldön is. Ha a segélyre várunk, nem helyesen cselekszünk, mert látatlanban az állam nem áldozhat a befektetésekre.

Eddig grammofonokra, kerékpárra és ékszerekre költötte a jobb anyagi viszonyok között levő csendőr a felesleges pénzét. Nem lenne praktikusabb ezt a felesleges pénzét kutyára költeni? Én azt hiszem, hogy ez sokkal szebb és hasznosabb cselekedet is lesz előbbinél. Szebb azért, mert önzetlen és tisztán a szolgálat érdekét előmozdító cselekedet lesz, hasznosabb, mert különösen azok, kik most elsőnek szerzik be a kutyákat, jövő évben a kutyakölyköket a nagy kereslet következtében már szép áron eladhatják.

A kutyát még külföldön is legtöbbnyire maguk a csendőrök szerzik be saját költségeikre. Így azután már jobban gondját viselik az állatnak, mint ellenkező esetben. A mi a kutya tartását illeti, az havonta 3—4 koronába kerül, de erre és a beszerzésre vonatkozólag volna egy ajánlatom.

Azon szakaszban, hol valaki kutyát óhajt idomítani, 5—6 környékbéli őr rendezzen egy zártkörű jótékony-czélú táncmulatságot. Ha ezt a szakaszparancsnok kellő mértékben támogatja és ha a környék intelligenciájában egy kis propagandát csinál az ügynek, azt hiszem, könnyen összejön 2—300 korona tiszta jövedelem. A dolog nem esbet kifogás alá, mert a csapatok is rendeznek hason czélokra mulatságot, de szerintem a jótékonyág gyakorlásának ez a legmegengedhetőbb, illetve elfogadhatóbb módja is.

A 300 koronából telnék kutyára, ketreczre, tartásdíjra, idomítási segédeszközökre és így az első nehézségek meg leunónek oldva.

Ha egy táncmulatság tiszta jövedelme nem tenne ki 300 koronát, akkor két rendezőbizottság egyesülne. Esetleg felsőbb helyen döntenék el a pénz hovatartását.

Azt hiszem, különösen a nagyobb uradalmak és ipari vállalatok leginkább hozzájárulnának az ügységhez, de a fősolgabírók is meggyerendők lennének, mert az ő

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oszkai és a szabadságharcos Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket, Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Arjegyék minden hangszerről külön küldetük. Magyarország legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

osztályi és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

jóakarattal is sokat segítene. A testület becsülete ezzel esorhát nem szenvedne, mert nyilvánvaló, hogy az öszszegből részünkről senki anyagi hasznot nem fog húzni, sőt mindenképp tudja, hogy tisztán a közbiztonsági szolgálatnak minél kifogástalanabb ellátásának eszméje vezérel bennünket.

Ha csak 15–20 kutya árát sikerülne is az egész országból összegyűjteni, azzal megvetnök az ügy alapját, mert a kutyáktól iradékokat kapnánk, az idomítók-tól pedig kedvet kapnának sokan és mindig többen és többen kezdenék azt meg.

Az idomítás, mint már egyszer jeleztem, 6–8 hónapig tart, bár most van egy új módszer, mely szerint állítólag nyolcz hét alatt ki lehet képezni egy okos kutyát. Mivel azonban ezen módszer mellett naponta négy órán át kell foglalkozni a kutyával, ez a mi szempontunkból tekintetbe nem vehető. Nálunk ugyanis senki sem foglalkozhat a kutyával többet, mint 1/2–1 órát és így eltart az idomítás, mint már mondtam, nyolcz hónapig.

Ha sikerülne kellő módon tömörülnünk, akkor arra is lehetne esetleg reményünk, hogy megengedik, miszerint az idomító a nyolcz hónap alatt minden nap egy órával kevesebb szolgálatot teljesítsen, mint rendes kiszabot szerint köteles volna. Ezen óramulasztás későbbben karnatostul visszatérítődnek a kutya hasznos szolgálatai útján.

Az idomítási utasítást illetőleg jelenleg már abban a helyzetben vagyunk, hogy ha kell, az pár hónap alatt nyomásban is kiadható lenne. Sajnos, e tőren is az anyagiak játszzsák a főszerepet, mert csakis abban az esetben lenne a kiadás célirányos, ha a könyv kellően elhelyezhető lenne és bár hiszem, hogy sikerülni fog kieszközölni, hogy a könyv hivatalból rendeltessék meg az orskönyvtárak részére, de addig is legfontosabbnak tartom annak megállapítását, hogy voltaképen mennyire érdeklődik a legénység a kutyaügy iránt?

Nagyon alkalmas lenne, hogy ha azok, kik annyira érdeklődnek a dolog iránt, hogy határozott szándékuvá vált kutyát idomítani, tudassák ezt velem szolgálati jegyben. Tudassák azt is, hogy ha az idomítási utasítás egyelőre nem szereztetnék be hivatalból, akkor ezen könyvet előreláthatólag, illetve ennek daczára is megrendelnék-e mondjuk körülbelül négy koronás árban? Előre is kijelentem, hogy az erre vonatkozó értesítés nem bírna kötelező erővel.

Felszólítom tehát az érdeklődőket, hogy ez ügyben forduljanak hozzám és ha valakinek volna valami javaslatu, ezt is tudassa velem.

Megnyugtatósal közlöm azt is, hogy Németországban és Ausztriában is épen ily nehézkesen tudott gyökeret verni a mozgalom, ugyanannyira, hogy az első kimondott felsőbb anyagi hozzájárulás csak alig pár hete jelentkezett és pedig havi és fejenkénti 12 korona kutyafar-

tási átabányban. Ez is tehát egyvel több ok arra, hogy reméljük, hogy lassacskán majd mi is elérjük azt, mit az osztrák bajtársak kitartó és fáradhatatlan ügyszere-ttel már kivívtak.

Végül felkérem még az érdeklődőket, hogy a mony-yiben már találtak volna idomításra alkalmas kutyát az országban, akkor a kutya részletes leírása mellett ezt is tudassák velem; hogy pedig tudjam, meddig számíthatok az érdeklődők jelentkezésére, kérem az öszszes értesítéseket a jövő hó végéig hozzám juttatni. A jelentkezők számát alkalmmilag közölni fogom.

Az áruló tintásítveg.

— Irta Pétervári István őrmester. —

1909. évi november hó 4-én este 10 órakor egy titokzatos módon elkövetett gyilkosság híre verte föl a már nyugalomra tért, de különben is elég esztelen Rét-ség község lakosságát. Híre ment ugyanis, hogy a magányosan élő özv. E. F. szatócsnót saját lakásán, kőtéllal való megfojtás következtében meggyilkolva találták. Az esetről az ottani őrs is értesült, de a véletlen úgy hozta magával, hogy Hunyadi József ottani őrs- és járásparancsnok szemlétutazáson, az őrsvezető másodaltiszt pedig egy esendőrrel nyomozás végett rendes szolgálatban távol voltak, s így csak egy esendőr volt otthon. — Ez pedig mit sem tehetett egyedül mást, minthogy az esetet, másnap táviratilag bejelentette a szakaszparancsnokságnak és az illetékes kir. ügy. széknek.

A szakaszparancsnok-ág intézkedése folytán a nyomozás vezetésével Szélyes Mózes járásőrmester lett megbízva. Katona László, Csorba József és én mint őrmester őrsparancsnokok egy-egy esendőrrel lettünk a járásőrmester támogatására kivézényelve. Időközben Hunyadi járásőrmester is bevonult a szemléből, s így együtt a helyszínére mentünk.

A zord idő és a kora reggeli órák daczára, már egész tömege a kíváncsiaknak állta körül a szatócsüzletet, kik borzalommal tárgyalták az esetnek képzeletből merített és kiszínezett részleteit.

A míg a községi előjáróság közbenjöttével a helyszíni szende megtartásával és az üzlet környékének átvizsgálásával foglalkostunk, azalatt az üzlet közelében ácsorgó és egyre szaporodó néptömeg előtt L. J. a meggyilkolt veje nagy hangon kiabálta, hogy annak a ki a gyilkost kézrekeríti, ő, mint a meggyilkoltnak egyedüli és közvetlen örököse, hajlandó 2000 kor. jutalmat adni.

A legjobb órák,

47
legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részleltetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

48
Mórásnál Szegeden,
javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzők ingyen!

A helyszíni szemle során megállapítottuk, hogy a meggyilkolt az utcára nyíló üzlettel egybeépült egy külön kis szobából és egy nagy szobából s ez utóbbiból nyíló konyhából, és a konyhából nyíló kis kamrából álló lakásban a gyilkosság idejében egyedül lakott, mert cselédje négy nappal előbb, a vő brutális bánásmódja miatt elhagyta.

A hulla a kis kamarában hanyatt fekvé találtatott, nyakán egy négy méter hosszú és hat milliméter vastag kötél burokra vetve úgy, hogy a burok hátul a nyakcsigolyára esett, a kötél többi része pedig a földön hevert. A hulla jobb kezének töcsontja táján egy két centiméter hosszú és öt milliméter széles egyenlőtlen tintafolt volt látható. Bal lábán posztó félczipő volt.

Az üzletből nyíló kis szoba egy ágygyal, egy asztallal, mellette két székkal és egy szekrénnel volt butorozva. A szekrényajtó fel volt szakítva, s abból holmi limlom és ruhadarabok a szobapadlóra kiszórva. Ezen szobában egy négylábú vaskályba is volt beállítva úgy, hogy az a nagy szobába nyíló ajtót félig elfedte, s a mint azt a deszkapadlón felfedezett s a kályha lábaitól származó rozsdafoltok igazolták, helyéből a nagy szobaaajtó felé volt elmozdítva. A többi butorzat felsorolása felesleges ugyan, de azért idejegyzem, hogy a kis szobából nyíló nagy szoba padlóján végig egész az ebből nyíló konyhaajtóig, letörítve volt 50 centiméter szélességű három darab szőnyeg, egyike rendetlenül a konyhába nyíló ajtónál a küszöbön volt összesodródva, s ugyanezen ajtó küszöbdeszkáján, a hulla jobb lábáról hiányzó posztó félczipő is fel volt akadva, a mi arra mutatott, hogy a szatócsnőt meggyilkolása után a földön vonszolták a kamrába.

A kis szoba asztalán, a mint az beigazolást is nyert, egy ottani vevő által még a gyilkosság elkövetése előtti napon délutáni órákban a szatócsnőnek átadott bevásárlási könyvecske volt letéve, melybe a bevásárlandó és másnap elvinni szándékolt árucikkek minősége és mennyisége irónnal tételenként a vevő által voltak bejegyezve. A cikkek egyenkénti értéke pedig a meggyilkolt által sajátkezűleg tintával volt beírva. A fizeendő összeg összeadása is megvolt kezdve, de nem volt egészen befejezve. Abból a körülményből pedig, hogy a megkezdett összeadás el volt mázolvva s a meggyilkolt jobb keze csuklóján tintafoltok voltak, nyilvánvaló volt, hogy a tettes a számadás közben lephette meg áldozatát, a kinek szemüvege és irótolla az asztalon volt, a tintásüveg pedig az asztaltól két méter távolságra az ágy végénél a padlón hevert, melyből ezen a helyen egy kevés tinta is kiömlött.

Időközben a vizsgálóbíró is megérkezett, s intézkedése folytán az elraboltak vélt tárgyak hiányának megállapítása végett jelenlétében hozzá láttunk a házkutatás megtartásához, de mert a meggyilkolt összes készpénzét és értéktárgyait megtaláltuk, részben a feltört szekrényben, részben pedig az áruasztal fiókjában egy dobozban elhelyezve, rájöttünk, hogy nem rablógyilkossággal, hanem csak egyszerű gyilkossággal állunk szemben, s hogy a tettes a rablást be nem fejezte, annak tulajdonítottuk, hogy munkaközben meg lett zavarva, s ez okból a szekrényben megtalált pénzt és egyéb tárgyakat hátrahagyta. E véleményünknek a vizsgálóbíró is helyt adván, a további nyomozást reánk bízta, ő pedig a gyilkosság felfedezőjének: leánya és vejének kihallgatása, s egyéb idetartozó teendőinek elintézése végett a helyszínről a járásbírósi épületbe eltávozott.

A vizsgálóbíró távozása után a helyszíni szemlét újból a legtűzetesebben megejtettük, s a talált tintásüveg fekvését, valamint az ágy és asztal elhelyezését behatóan szemügyre véve, megállapítottuk, hogy a meggyilkolt ellenfelével szemben való védekezés és hadonázás közben a tintásüveget lelökte az asztról. De mivel a párnákkal magasra vetett ágy mellé az asztal úgy volt állítva, hogy az — az ágynek a padlón heverő tintásüveg felé eső végénél — szorosán az ágydeszkához csatlakozott, az asztalnak pedig a tintásüveg felé eső része asztali edénnyel volt telerakva, sehogy sem találtak lehetségesnek, hogy az üveg az asztal és ágy között, vagy az asztalon volt edények között fennakadás nélkül eshetett volna le a padlóra és még hozzá ellenkező irányba.

Rövid gondolkodás után azon különösnek és ellentétesnek látszó meggyőződésre jutottunk, hogy az üveg csak úgy juthatott az ágy végéhez, hogy midőn a tettes az asztalnál ülő áldozatának a burkot közvetlen közelből a nyakába dobta, az ijedségtől megrémült nő, jobb kezével a baloldaltól feléje közeledő ellenfele felé kapott, s ekközben az asztalon előtte volt tintás üveget jobb kezével leütötte baloldali irányba. Az üveg pedig a mint azt az asztal mellé állított székől és asztaltól szintén bal felé, félméter távolságra a deszkapadlón talált tintafoltok mutatták, megállapításunk szerint, mielőtt a padlót érte volna, más tárgy hiányában a tetteshez hozzá ütődhetett és csak így juthatott el az asztaltól két méter távolságra, ellenkező irányban az ágy végéhez. Ezen nézetünket részben bizonyítani látszott azon körülmény, hogy a szoba szélességben négy méter volt. Ha tehát az üveg az asztról a leírt módon löködt le és a tettesben fel nem akadt volna, a kor az üvegnek két méter távolságra kellett volna egyenes irányban gurulni a falig. Innen pedig a falhoz való ütődés folytán visszafelé a szoba egész szélességén; tehát négy méter távolságra ellenkező irányban az ágy végéhez.

Ezt pedig lehetetlennek tartottuk azért, mert ha az üveg ily erővel hozzávágódik a falhoz, bizonyára összetörik. Ha pedig véletlen folytán össze nem törnék a falnál, vagy pedig a padlón, négy méter hosszúságra a tinta kiömlése nélkül nem gurult volna az ágy végéhez.

A nagy szoba ismételt átvizsgálása közben az egyik kiterített szőnyegen néhány alig látható tintacseppel sikerült felfedeznünk s mivel a hulla átvizsgálásakor annak ruháján tintanyomot nem találtunk, az volt az egybehangzó megállapításunk, hogy a tintafoltok csak úgy juthattak a szőnyegre, hogy a tettes a leöntött ruhadarabja a tintát hamarosan magába nem itta, így a hullának a kamrába történt vonszolása közben ruhájáról a tintafoltokat a szőnyegen elesöpögtette.

Most már a felsorolt adatokból és a hulla fekvéséből azon következtetésre jutottunk, hogy itt a tettesnek nem lehetett érdekében a rablás elkövetése, inkább csak a látszólagos öngyilkosság feltüntetése, mert a rabló idejét nem a hulla vonszolására, hanem inkább a szákmány összeszedésére és mielőbbi eltávozásra használta volna fel. Mivel pedig a hulla ily módon való felakasztásához csak az említett kamrában lévő s nyujtószerűen két kötéltre kifüggesztett vasrud volt igen alkalmas, ebből azon meggyőződésre jutottunk, hogy a tettes ezen helyet már előre kiszemelte, s így a helyiséggel nagyon is ismerősnek kellett lennie. De hogy a felakasztás meg nem történt, ennek okát annak tulajdonítottuk, hogy a tettet munkaközben valaki megzavarta. Ezekután az

Ha fáj a feje ⁷ ne téovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszárban. Készíti Beretvás Tomus gyógyszerész Kiszpesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítással.

észleleteinkről a nyomozást vezető járásörmester a vizsgálóhírnök szóbeli jelentést tett, s egyben közölte a bíróval L. J. elleni gyanuját, melyet a vizsgálóbíró elfogadott, azért, mert ez a kihullgatásakor zavart feleletet adott.

Nevetett ennélfogva kikérdezés alá vettük, ki is nagy megbotottsággal előadta a járásörmesternek, hogy a Gyilkosság napján d. n. 4 órától este 7 óráig, feleségével együtt a második szomszédságában lakó anyósánál (a meggyilkoltnál) tartózkodott. Este 7 órakor feleségével hazament, megvacsorázott, és miután nagyon fáradt volt, eszímáját levetette, a cselédleánynak a konyhába tisztogatás végett kiadta és lefeküdt aludni. Úgy este 10 óra tájban arra ébredt fel, hogy felesége a konyhában javoszkékel. Erre ő hamarosan felöltözött, a konyhából kislépetve, a cselédleánytól megtudta, hogy a leány, ki az ő rendelkezése folytán november 1-től 3-ig, az eltávozott anyósa cselédje helyett oda szokott járni aludni, nem tud az anyósa lakására bejutni, mert a lakás zárva van. Ezekből úgy ő, mint felesége rosszat sejtettek, feleségét a lakásból hagyta, ő pedig a cselédleányt maga mellé vette, s azzal együtt, hogy a történetekről meggyőződjek anyósa lakásához ment, de mivel az utcai ablakokat ismételtén megzörgettek anélkül, hogy a bennlévő anyósától feleletet kaptak volna, a cselédlet az üzletajtó előtt hagta ő pedig az udvarba ment, s a nagyszoba ablakait zörgette meg, de feleletet ott se kapott. Most az utcára ment s látta, hogy felesége is utánuk jött és sikoltozva hazafelé szaladt. Megkérdezte a cselédleányt feleségének ijedsége okáról, a ki azt mondta neki, hogy az asszony utánuk jött, és midőn az üzletajtóhoz ért, az ajtó kinyílt, s az üzletből egy magas termeltű, fekete kalapot és térdig érő fekete kabátot viselő ismeretlen egyén ugrott ki. L. J. véleménye szerint a leírt egyén az anyósának Budapesten lakó rovott multi unokaöccse lehetett, azt kellene mielőbb kézrekeríteni és vallomástétel végett jól megszorogatni. Azt is elmondta L. J., hogy a cselédleány által elbeszéltek után azt feleségéhez a lakásra küldte, ő pedig a közelben lakó kocsisához ment és azt felesége részére az orvosért küldte. A kocsiából jövet az utcán az éjjeli őrral találkozott, azt maga mellé vette és azzal együtt bementek anyósának a már nyitva volt üzletébe, és ott lámpát gyújtva a lakhelyiségeket bejárták. A kamrába érve a meggyilkoltat a már említett helyzetben találták. Az éjjeli őrt jelentéstétel végett a csendőrlaktanyára küldte, ő pedig a szomszédokat felzörgette.

Sajnálja, hogy a csendőrök nem voltak hon, mert másként a gyilkosnak nem lett volna ideje elmenekülni.

Szélyes járásörmester kijelentette neki, hogy legyen csak nyugodt, a tettes ki fog derülni, de L. J. azon ideig, míg ártatlansága ki nem derül, a törvény nevében előzetes őrizet alá van véve és további intézkedésig felügyelet mellett az őrsön fog maradni.

Hozzáálltunk a tanúk kikérdezéséhez. Az éjjeliőr előadta, hogy L. J.-vel az utcán találkozott, s az már akkor mondta neki, hogy szaladjon a csendőrlaktanyára jelentést tenni anyósa meggyilkolásáról, de azt tagadta, hogy a meggyilkolt üzletében L. J.-vel bent voltak és a meggyilkoltat az említett helyen felfedezték.

A cselédleány eleinte nagyon zavart feleletet adott csak midőn felvilágosítottuk, hogy bosszúállástól nincs mit tartania, beismerte, hogy azon időben, midőn gazdája a meggyilkoltól feleségével együtt este 7/8 óra tájban hazajött és a eszímáját neki tisztogatás céljából kiadta, a közelbi pusztán lakó szeretője is elfött hozzá a

konyhába, s azzal együtt egész este 9/10 óráig tengereit morzsoltak. Ez időben ő a konyhából nyíló szobaajtót, a melyben L. J. aludni szokott, nem látta, mert hűttal volt az ajtó felé fordulva, de szeretője, ki az ajtó felé arczozal ült, L. J.-t lesve mindig az ajtóra tekingett, mert az az ottlétét nem szívesen tűrte. Úgy este 9/10 órakor L. J. felesége kijött a konyhába és azt mondotta neki, hogy menjen már a mamájához aludni. Erre szeretőjével együtt eltávoztak és a harmadik szomszédos házig, t. i. a meggyilkolt üzlete ajtójáig együtt mentek. Rövid ideig az üzlet előtt beszélgetés közben szeretője megjegyezte, hogy ő elmegy már haza, mert L. J. kint van valahol, nehogy itt találja, s midőn ő szeretőjét még tartóztatta és azt mondta neki, hogy L. J. már alszik, szeretője azt mondta, hogy L. J. már egy óránál hosszabb idő óta kint van, mert a szobából kimenni látta. A legény eltávozott, ő pedig a meggyilkolt üzletének ajtaját és az ahlakokat, a melyek zárt redőnyeín át gyér világosság szűrődött át, ismételtén erősen megzörgette, de mert feleletet nem kapott, újból visszament gazdája lakására és a történeteket a konyhában várakozó és ijedtnék látszó gazdasszonyának jelentette. Erre az asszony azon kijelentése után »Haj Istenem, én rosszat sejték» mindketten az üzletajtóhoz siettek, odaérve az üzletajtó kinyílt, s az üzlethől L. J.-t látták kiugrani és hazafelé szaladni. Erre az asszony sikoltozva hazafelé szaladt, ő pedig az üzlet előtt megállt, s miután a történetekről tudomása nem volt, utána kiáltott: »Téns asszony! ne tessék megijedni, hiszen az, a ki az ajtón kijött, a Téns úr volt».

Rövid idő múlva ő is a gazdája és felesége után ment, s a lakásra érve az asszonyt ájultan találta, gazdája pedig éppen kifelé indult, de midőn őt meglátta, azt mondta neki, hogy az asszony valamtől megijedt és sikoltozására ő is fölrriadt, orvost kell hívni, s egyben meghagyta neki, hogy maradjon az asszony mellett, ő pedig eltávozott. Időközben az asszony ájultságából föléledt és mikor ő azt kérdezte tőle, hogy miért ijedt meg az üzlethől kijövő férjétől, az asszony azt mondta neki, hogy édesanyját valószínűleg meggyilkolták, tehát ne merje azt mondani, hogy az üzlethől kiugrott egyén az ő férje volt, mert akkor mindnyájan nagy bajba kerülnek. S ha a csendőrség az ügyben kikérdezné, mondja be a már említett magas termeltű, fekete kalapot és hosszú fekete kabátot viselő alakot.

Puhatólás és több kikérdezett tanu állításai alapján beigazolás nyert továbbá, hogy L. J. anyósával zilált anyagi viszonyai miatt folyton rossz viszonyban élt és az üzlet átadását ismételtén követelte, sőt az anyóst egyizben megöléssel is fenyegette.

Most már Szélyes járásörmester L. J.-t újból kikérdezés alá vonta és a eszima kiadásának idejétől, azaz a 9-10 óra közötti időnek a cselédleánynal való találkozásig holtöltésére és alibiének beigazolására felszólította. L. J. látható izgatottsággal előbbi állítás mellett maradt. Tagadta, hogy míg felesége javoszkékelését nem hallotta, a szobából kint lett volna. Csak midőn a járásörmester a cselédleány, annak szeretője s az éjjeli őrral állítását vele is megismertette, hosszas gondolkodás után ismert be annyit, hogy lefekvés előtt kiment az istállóba a lovait megnézni, de onnan rögtön vissza is jött. Azt azonban még akkor is tagadta, hogy a cselédleánynal az üzletajtóhoz találkozott, vagy hogy azt ő, vagy felesége hamis vallomástételre bírni akarta volna.

A járásörmester most egyszerre meglepetésszerűen azt kérdezte a gyanúsítottól, hogy a bal szem gödrében, az orr csontja mellett lévő körömszélességű, felülről lefelé

A kocsakeméti földrengés. Nagykőrösi-utcai ház udvara. — A városháza udvari részke. — Összedőlt ház: a nagykőrösi-utczában. — A kilakoltatott áll. gyermekmenhely.

haladó karczolatát a meggyilkolt nő melyik kezével ejtette rajta védekezés közben? L. J. összerendezte, felelni akart, de torka elrekedt, de csakbamar visszanyerte önuralmát és előadta, hogy midőn az istállóban volt, a sötétben nekiment az udvaron kiterített ruhaszáritó kötélnek. Ez az állítása is valótlannak bizonyult, mert az orvosi megállapítás szerint a karmolás körömtől származott s midőn L. J. a kötélhez állított, a kötél csak a csipőcsontjáig ért.

Ekkor a járásörmester figyelmeztette L. J-t, hogy saját jól felfogott érdekében a terhelő bizonyítékokkal szemben ne tagadjon, tegyen töredelmes beismerést s miután L. J. még mindig konokul tagadott, a megállapítottak alapján ráokosta nevezetire, hogy lefekvése előtt azért adta ki csizmáit tisztogatás végett, hogy ba tette sikerül, végső esetben alibijét a cselédeánynyal igazolni fogja. A helyett azonban, hogy lefeküdt volna, anyósa lakására ment, az üzletajtót maga után csendesen bezárta, az üzletben volt kötelet magához vette s az abból készített hurkot a kis szobában az asztalnál ültő és a bevásárlási könyvecske számolásával elfoglalva volt anyósa nyakára dobta s ez alkalommal, midőn a szerencsétlen nőhöz baloldalról közeledett, ez védekezés közben jobb kezével szemé közé kapott, és meg is karczolta, majd a nő hulláját a kamarába erősített vasokra felakasztás és a látszólagos öngyilkosság feltüntetése végett bebuzerolta. Ezt azonban be nem fejezhette, mert a cselédlány időközben megérkezve, az ablakok dörömbölésével munkájában megzavarta. Egyre azonban, a mit tettét legjobban bizonyítja, nem számított, még pedig arra, hogy midőn a burkot szerencsétlen anyósa nyakára közvetlen közről rávetette, anyósa hadonázás közben az asztalról a tintástiveget leütötte s ez a jobboldali csipőcsontjánál a kabátját, a mit ő mostanig sem vett észre, leöntötte. Erre L. J. önkéntelenül a kabátjára tekintett s midőn meglátta a tintafoltot, melyet kabátja ujjával még frissiben egészen széjjel mázolt, éjultan összerogyott. Midőn magához tért, megtörve ismerte be tettét a föntirtakhoz hasonlóan és mentségül előadta, hogy anyósát, a csizmak kiadása után tényleg meglátogatta azon czélből, hogy attól 500 korona kölcsönt kér s mert az asszonykérésének eleget nem tett, ő pedig tudta, hogy anyósának elegendő pénze van, szorult helyzete miatt elhatározta, hogy anyósát az említett helyre felakasztja s úgy tünteti fel a dolgot, mintha az anyósa öngyilkosságot követett volna el.

Ez utóbbi gondolat azonban csak akkor jutott eszébe, a midőn anyósát már megfojtotta és a szekrényt felszakította.

A pénzt, magához venni és így a rablást befejezni azért nem találta szükségesnek, mert eszébe jutott, hogy úgy is ő fog mindent örökölni.

L. J. elfogatott és az illetékes kir. ügyésznek átadott.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Amerikai vonatrablók.

Egy kalauz, a fűtő és a postai alkalmazott revolverlövésektől sebesültek meg, de állapotuk nagyobb aggodalomra nem ad okot. A tőltséről ledobott Carnoy a kórházban fekszik, a hová eszméletlen állapotban szállították, de később magához tért s maga beszélt el a rablókkal folytatott küzdelmének történetét.

Epen ilyen vakmerő vonatrablás történt az Oregon

állambeli Glendale város mellett, a Cow Creek sziklaszorosnak egyik magában álló kis állomása, West Fork közelében. Az éjjel folyamán egy elszánt rablóbanda feltartóztatta a Southern Pacific vasut egyik delfelé haladó személyszállító vonatát. Minden valószínűség arra mutat, hogy a rablók egy másik vonatot akartak kirabolni, a mely 400 ezer dollár értékű aranyport szállított San-Franciscoba, de tévedésből egy másik vonatot állítottak meg.

A rablók betörték a postakocsiba, felrobbantották a biztonsági szekrényt s elvitték az ottalált ajánlott leveleket és csomagokat. Az express kocsiba is be akartak törni, de ennek ajtajában utjokat állta az egyik alkalmazott, a ki a fenyegetésekre sem volt hajlandó a rablókat beereszteni. Hogy mennyire rugbat az elrabolt összeg, azt eddig nem sikerült megállapítani. Ezen a vonalon szokták a dél-oregoni ajánlott levél forgalmat lebonyolítani s így valószínű, hogy a kár tetemes lesz.

A banditák a West Forki állomáson szálltak fel a vonatra, a hol a gőzös megállt, hogy vízkészletét kiegészítse. A kocsikból előre hatolva, meglepték a mozdonyvezetőt, a kit kényszerítették a vonat megállítására.

Mikor a vonat megállt, egy bandita felhuzott revolverrel a vonatvezető és a fűtő őrizetére maradt vissza, a másik pedig az alatt elkapcsolte a vonattól a postakocsit, a málha és az expresskocsival együtt. A banditák ezután a mozdonyvezetőt a többi kocsikkal utnak indították, de rövid távolságra ismét megállásra kényszerítették.

Visszamentek a bekapcsolt kocsikhoz s megkötözték a postakocsi alkalmazottait, magukhoz vették a levélzsákokat és a dinamittal felrobbantott pénzszekrény tartalmát s hamarosan eltűntek a sziklák között.

A vakmerően végrehajtott rablás annyira meglepte az utasokat, hogy senki sem merte a banditákat munkájukban zavarni. A vonat egy órai késéssel érkezett meg a legközelebbi állomásra, a honnan azonnal erős, fegyveres csapatokat küldtek szét a vonatrablók üldözésére, de másnap reggelig még semmi hír sem volt, hogy nyomukra akadtak volna.

Amerikának egyik különlegessége a vonatok kisebb-nagyobb sikerrel való kirablása. A most érkezett amerikai ujságok rövid pár napon belől két ilyen «amerikai» esetről adnak hírt. Az ujságolvasó közönség már meg sem lepődik, ha olvassa, hogy a távol nyugat rengetegei között, vagy a végtelen síkságon elszánt banditák megtámadtak és kiraboltak egy-egy vonatot. De míg az efajta rablómerényletek színhelye főképen a vad Nyugat szokott lenni, a hol a gyéren lakott területeken nagyobb biztonságban érzik magukat a banditák, addig most a Pennsylvania állambe i Erie városból érkezik a hír, hogy tíz bandita kirabolta a várostól öt mérföldnyire a Philadelphia felé haladó személyvonatot.

A rablók esti tíz órakor tartóztatták fel a vonatot, lelőttek két kalauzt, néhány utast megsebesítettek, kifosztották a postakocsit s az éjszaka sötétjében nyomtalanul eltűntek.

A vonat robogás közben váratlanul egy hatalmas zökkenésre megállott a pályán, mire a vonatvezető és a fűtő leszálltak a mozdonyról, hogy megnézzék, mi esedé haj történt. Hirtelen álarcos férfiak ragadták meg őket, a kik revolverrel kényszerítették a két vasutast, hogy szálljanak ismét fel a mozdonyra, míg a támadók mellettük maradtak őrködni. Ugyanakkor több utas is leszállt a vonatról, de revolverlövésekkel visszazárták őket a kocsikba. A batkocsiból állott vonat utasai között valóságos rettegés keletkezett, sok asszony az ijedelemtől elájult.

A kecskeméti földrengés. — Beadott ház a kisbudai utczában. — Egy templom-utcai emeletes ház. — Egy jókai-utcai ház udvara. — 4. Az evangélikus egyház új bérpalotájának beomlott a tűzfala, a mely dr. Kengyel Bertalan szomszédos lakásába zuhant.

Két rabló egyenesen a postakocsinak tartott, a bol-revolverlövésekkel fogadták őket, de a lövések senkiben nem tettek kárt. Block postaalkalmazottat lelőtték a kocsirol, a ki futásnak eredve nem sokára elért a legközelebbi farmra, a honnan segítségért telefonált Eriebe, tudatva, hogy a vonatot egy csapat rabló támadta meg.

Az egyik kocsiiban Elmer Carney chicagói lakos birkonra kelt az egyik banditával, a kinek ki is csavarta kezéből a revolvert, de csakhamar lebírták s ledobták a 100 lábnyi magas vasúti töltésről. Carneyt később itt meg is találták, súlyos sebekkel.

A vonat másfél órai késedelemmel érkezett meg az eriei állomásra, a hol a telefon üzenetet nem sokkal korábban kapták meg. A merénylet híre villámgyorsasággal terjedt szét a városban s az érkező vonatot több ezer főnyi közönség várta már; az utasok között igen sok Erieben lakó személy volt, a kik egy kirándulásról voltak hazatérőben. A hatóságok megállapították, hogy a rablók elvitték a postaszakot s valószínűleg ki akarták fosztani az utasokat is, de ezt a szándékukat valami közbejött körülmény miatt nem tudták végrehajtani.

A környéken az utóbbi időben több gyanus külsejű olaszt láttak csavarogni s ennél fogva a feltevés az, hogy a rablást ezek követték el. Száz emberből álló csapat indult el a rablók üldözésére, de ezeknek mindeddig nem voltak képesek nyomára akadni.

KÉPEINK HEZ.

A kecskeméti földrengés.

Megdöbentő események, a folyó hó 9 én virradóra történt földrengésnek szomorú következményéről tanuskoltnak azok a képek, a melyeket a jelen számunkban közreadunk. A földrengés ugyan az Alföld legnagyobb részén, mintegy 300 km. átmérőjű körletben, sőt a fővárosban és a Dunántúl is érezhető volt, hatásának romboló ereje azonban épen Kecskeméten nyilvánult meg legjobban, a mennyiben majdnem teljesen rombadöntötte az Alföld eme virágzó városát. Geologusok magyarázata szerint ez a földrengés úgynevezett tektonikus földrengés volt, a melyet a föld belsejében levő valamely egyenetlenség, illetve különös elváltozás kiegyenlítődése, érthetőbben megmagyarázva, valamely a föld belsejében levő nagyobb kiterjedésű üregek földcsuszamlás által történt betömődése idézett elő. Ennek a kiegyenlítődéseknek a középpontja pedig, a mint azt újabb kutatások során megállapították, majdnem épen Kecskemét város alatt van. Ez magyarázza meg aztán, hogy az utóbbi években miért volt Kecskeméten ismételt földrengés s hogy a július 9-ikét követőleg is még 5-6 ízben történtek ugyanott kisebb-nagyobb lökésekkel járó földrengések, amelyek ugyan magukban véve kárt nem okoztak volna, de az első által okozott rombolás fokozódását mégis nagymértékben elősegítették.

Közös magánépületekben több mint ötmillió korona kárt okozott ez a földrengés Kecskeméten. Az összes templomok, tornyok, katonai és csendőrségi laktanyák, a vasútállomás épülete, valamint a messze földön pártatlanul álló és még nem is oly régen épített remek szépi városbáza a használhatatlanságig megrongálódtak. Ezekon kívül magánépületekben majdnem egész utcasorok repedeztek meg és dűledeztek le annyira, hogy a

ennük tartózkodás életveszélyessé válván, lakóikat kellett lakoltatni.

zlet Azkként előidézték óriási kárt még tetézte aztán az ümei forgalom fennakadása is. Mert az eleinte többször isegtlődő és nagy rombolásokkal járó földrengés annyira mürömitette az embereket, hogy dacára a nyári nagy gyszölesszállításnak, a miről pedig Kecskemét messze országokban híres, nemcsak a vásárló közönség maradt el, hanem még a város lakói közül is sokan elmenekültek.

Most már azonban, dacára, hogy újabban kétszer is ismétlődött a földrengés, de mert mindannyiszor csak kisebb mérvű rengések voltak, a lakosság megugyuzodott annyira, hogy hozzá fogott a megrongálódott épületek helyreállításához. S bár közülök nagyon sokat, a középületeknek pedig majdnem mindegyikét le kell bontani, mégis a rohamosan haladó építkezési munkálatokból következtetve remélhető, hogy a város nemsokára kiléveri eme megrondító csapást és külső vonatkozásában is szebb lesz, mint eddig volt.

HIREK.

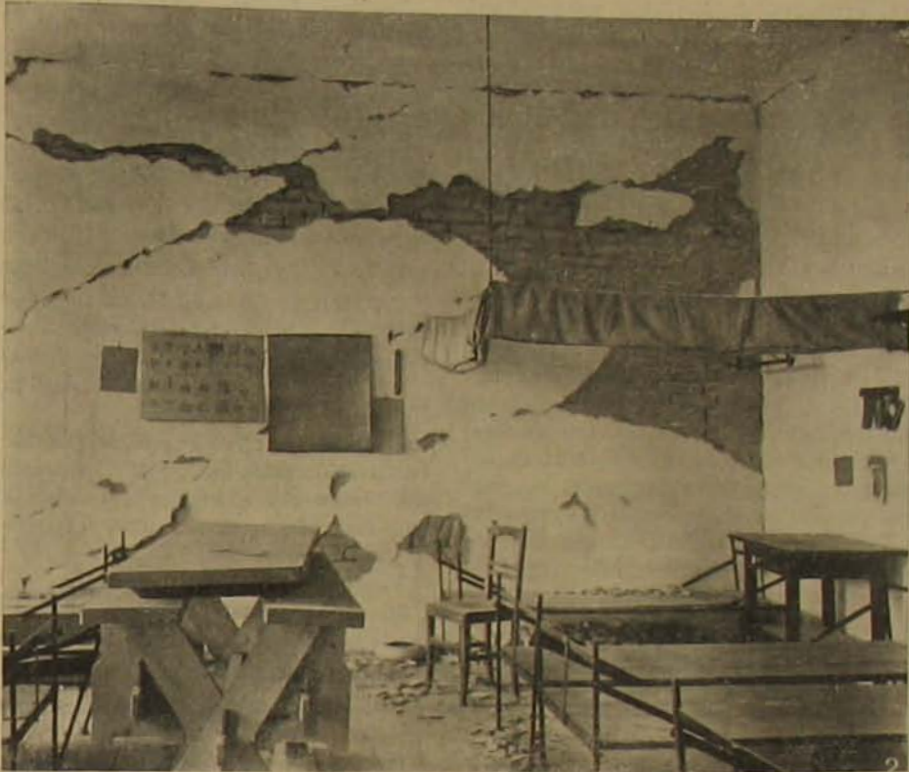
Gyászhirek. Jekel- és margitsalvi Jekelfalussy Lajos nyugállományú cs. és kir. gyalogsági tábornok, a koalíciósnek nevezett Wekerle-kabinet volt honvédelmi minisztere, hosszas szenvedés után, július 22-én, lantói birtokán 63 éves korában elhunyt. Halála, bár nem jött váratlanul, széles körökben keltett megilletődést és őszinte részvétet, mert egyéniségének szeretetreméltósága csak tisztelőket gyűjtött számára. Az elhunyt gyalogsági tábornok fényesen megfutott katonai pályáját a m. kir. honvédségnél kezdte s onnan kiindulva jutott el a legmagasabb állásba. Hűlt teteme, július 24-én a kormány és a honvédség képviselőinek részvételével mellett, a lantói családi sírboltba helyeztetett örök nyugalomra. — Zsiborics Lajos, ny. m. kir. honvédezered-hadbíró, július 21-én, hosszas betegeskedés után, Budapestben meghalt. Az elhunyt földi maradványa július 23-án, a cs. és kir. XVII. számú helyőrségi kórházban történt beszentelés után, a családi sírboltba leendő elhelyezés végett Kiskunhalasra szállítatott. A megboldogult hosszú ideig volt a szegedi csendőrkörület hadbírója, később pedig mint alezredes, szintén hosszabb ideig a csendőrségi felügyelő igazságügyi előadója volt. Halálát a csendőrség is gyászolja. Mindkét halott emlékét kegyelettel fogjuk őrizni.

Egy régi gyilkosság kiderítése. Joób Antal erdőőr, 1906 július 3-án a pojéni erdőben meggyilkoltatott. A pojéni őr által a gyilkosság tettesei után bevezetett széleskörű és hosszú ideig tartott nyomozás dacára a tettesek 1910 november haváig ismeretlenek maradtak. Marenczki Sándor ez. őrmester, ki a pojéni őr vezetését 1910 szeptember havában vette át, a kiderítetlen közbiztonsági zavarok jegyzékében nyilvántartott gyilkosságot, 1910 november havában újból nyomozás tárgyává tette és azt Bura Illés csendőrral, öt napon át kitarással és nagy leleményességgel vezetve, a tetteseket Brazován János és Brazován Trifa forazesti lakosok személyében kiderítette, azokat elfogta s az elűkerített bünyekekkel együtt az igazságszolgáltatás kezébe juttatta. A lugosi kir. törvényszék esküdtbírósa a tetteseket jogerősen 8-8 évi fegyházra ítélte. A kerületi parancs-

BUTOR

késpéznért v. részletfizetésre legutányosabb áron
EHRENTRED ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

A kecskeméti földrengés. — A Mollinár-bakák laktanyájának egyik legénységi szobája.

nokság Marenczki Sándor ez. őrmestert és járőrtársát érdemeik méltatásul dícsérő okirattal tüntette ki és őket illetékes helyen pénzbeli megjutalmazásra is javaslatba hozta.

Garázdálkodó katonák. A katonai kormány jóvoltából arattási szabadságot élvező tényleges állományú katonák közül egyik-másik szabadságát nem annyira a rendeltetészerű mezői munkára, mint inkább dubajkodásra és garázdálkodásra igyekezett az idén felhasználni és ennek folytán hárman fegyverhasználatot is provokáltak és pedig: Chromek János es. és kir. 37. gyalogezredbeli gyalogos, július 16-án a nagybárdi határban fekvő Magorics telepen Koczka Kálmán ez. őrmester és Molnár Imre csendőrből állott nagybárdi őrsbeli járőrnek ellenszegült és azt lefegyverezési szándékkal megtámadta. Járőr a támadó ellen annak halálával végződő szuronyt használt. — Pécsi Győző ez. őrmester pedig Pócsaj biharmegyei községben, ugyancsak július 16-án este 1/2 9 órakor a község elleni kihágáson tettenért Varga József es. és kir. 37. gyalogezredbeli gyalogossal szemben, ellenszegülés miatt, annak súlyos, de nem életveszélyes sérülésével végződő szuronyt használt. Végül Nagy Miklós I. ez. őrmester, tököli őrsparancsnok, a pestmegyei Tököl községben szintén július 16-án Polyák Pál szabadságon volt gyalogos ellen, ki verekedés miatti kikérdezése alkalmával ellenszegült, súlyos sérüléssel végződő szuronyt használt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hírszolgálat száz év előtt. Manapság, a mikor az elkényeztetett ujaápolvasó a távol világrészek eseményeit is villámgyorsan tudja meg, alig tudjuk elképzelni azt az időt, a mely pedig még csak néhány nemzedékkel

volt előttünk. Az akkori hírszolgálat csigalassúságáról pompás példa, hogy a waterló-i csata híre Londonba csak három nap múlva jutott el. 1815. június 18-án vívták meg a csatát vasárnap és az angolok ezt csak kedden, késő éjszaka tudták meg és pedig Sutton colchesteri hajótulajdonostól, a ki e város és Osztende között bonyolította le hajóival a személyforgalmat. Sutton, 18-án este hallotta Osztendében hogy az angol-poros és a francia csapatok harcban vannak egymással. Rögtön vitorlásra ült és minden utas nélkül Angliába hajózott és 21-én a Times közölte a birt olvasóival és csodálkozását nyilvánította, hogy az angol kormány semmit se tett, hogy a harcterről a híreket oly gyorsan megkapja, mint Sutton úr.

A magyar bortermelés múltjából. A régi magyar bortermelésre vonatkozólag érdekes följegyzéseket találunk a régi időkben. A följegyzések szerint a magyar borok között háromszázféle minőségű volt ismeretes s a legismertebb, legjobb minőségűek a következők voltak: tokaji, terezali, zombori, tállyai, mádi, keresztúri és bényei borok a melyek mind „Tokaji” néven kerültek forgalomba; azután a ruszti, az egri vörös, a budai vörös, melyekből a 2—3 éves ó-bornak akója 20—24 forinton is elkelt; a balatonvidéki borok közül még külföldön is bíres volt a szentgyörgybegyi, badacsonyi és somlyói, azután a neszmélyi, villányi, szikszói, miskolci és sziráki borok, a melyeket különösen Sziléziába vittek ki. Angliába a tokaji-boron kívül a balatonvidéki szentgyörgybegyi aszubort is szállították, a hol e kétféle bor volt nagyon kedvelt, míg a vörös budai s egri borok a Balkánon találtak jó piacra; a hegyaljai borok általában Európaszerte ismertek és keresettek voltak, de legjobban vitték Oroszországba. Az első aszubort Szentgyörgybegyen 1720-ban készítették; eleinte hamisításnak tartották s korábbi piacán — Boroszlóban —

nem is vették, mivel cukorral és festékkel preperálnak hitték. Utóbb Bél Mátyás német nyelven irt egy terjedelmes védelmet, mire lassanként újbó megjött a bizalom a később Douglas „Henclii Silesiographia”-ja szerint Hamburgon keresztül Angliába is szállították azt s ott is igen kedvelt ital lett.

Dohányzó asszonyok. A mióta Európa a dohányzásra adta magát, dohányoznak az asszonyok is és a finom, karcsú, illatos cigarettának, melyet ma a feketekévé mellé füstölnek, nálunk is megvannak az ősei. Még pedig ugyanazok, mint a melyek a férfiaknál: a pipa és a burnót. A XVII. századból maradt fenn egy angol rézmetszet, mely egy előkelő hölgyet ábrázol, gőzölő pipával a szájában. Jámbor és megbotránkozó lelkek úgy vélték, hogy ez gúnykép, pedig hát nem az, hanem csak mutatvány az akkori idők mindennapi életéből. Mert a XVII. században, legalább Angliában, Franciaországban és Hollandiában a jó modorhoz tartozott, hogy az uri társaság nőtagjai pipafüst mellett közöljék egymással a pletykát, ép úgy, mint a hogy a XVII-ik században a márkí nem is volt igazi márkí, ha nem szippantgatott burnót. Ilyen előzmények után került a sor — még mindig nem a cigarettára, hanem a szivarra, a mely Spanyolországból indult hódító útjára és olyan népszerű lett, hogy még a fejfájás ellen is használt. Goethe barátnöje, Steinné például ép oly fejfájást gyógyító erőt tulajdonított a szivarnak, melylyel Károly Ágost nagyherceg meglepte, mint a mennyire Pompadour asszony nagyrabecsülte a burnót és a dohány-eszenciát, mert javítja az emlékező-tehetséget, a mit egyébiránt azért is érdemes följegyezni, mert mi meg úgy tudjuk, hogy a szivarozás nem hogy csökkenti, hanem növeli a fejfájást. Mind e történeti szemlélődésnek azonban az a veleje, hogy a nőknél is a cigaretta nem az elején, hanem a végén van a fejlődésnek és — mert hiszen a pipaszáron át való füstölés, vagy a vastag bőrszivar szopogatása bizonyára még sokkal kevésbé egyezik a női bájjal, mint a cigaretta — nem kezdete az esztétikatlanságnak, hanem inkább ennek valami enyhítése. Kinek-kinek a tetesésétől függ, hogy mennyire tetszik vagy nem tetszik neki a nők cigarettázása; de arról az évről le kell mondanunk, hogy a cigarettát a régi szép idők nevében ítéljük el.

A darmstadti hóhér tarifája. A régi világban így díjazták a darmstadti hóhért: Gonosztevőnek olajban való megfőzésre negyvennyolc korona. Élő ember fölnevelése 30 korona. Lefejezés 36 korona. Akasztás 20 korona. Boszorkány megégetése 28 korona. Az akasztófának a hátra, homlokra, vagy az arcra való égetése 10 korona. Orr, fül levágása 10 korona. Manapság úgy hangzik e felsorolás, mint valami mese, pedig egytől-egyig hatáságilag voltak szabályozva.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegret ne küldjenek.

Sz. J. Turdosin. Cézégket elvből nem ajánlunk, forduljon valamely nagyobb könyvkereskedéshez.

S. 1882. Az őrsállomás határában bárhova. A távolságot az engedélyt kiállító parancsnokság határozza meg, így mi azt innen meg nem mondhatjuk.

zsolnok 2 pályaudvar. 1. Még nem tudjuk. 2. A jövő titka. 3. Tanító néni. Helyesebb és jobb megszólítást nem tudunk, mert ha a tényleg megillető czimet mondanánk meg, azzal talán még kevésbé lenne megelégedve.

107. V. Gy. 1. és 2. Le nem foglalható.

Balaton melléki és H. J. esendőr. Névtelen levélre nem felelünk.

8888. Nincs határozott összeghez kötve. Próbálja meg kérni.

8877. 1. Az a minősítvényétől függ. 2. Nem tudhatjuk. 3. Jósálatokba nem bocsátkozhatunk.

S. Dérestye: 1. Véleményünk szerint sehova, ha csak e tekintetben külön rendelkezés nem intézkedik. 2. Minden oldala 4—4 cm. Olvassa el a „Törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteményében” 262. lapoldalon lévő jegyzetek. Ezt már előzőleg is megtehetette volna.

V. J. P. Az irodaátalányt terhelő.

K. P. Levele nem eléggé világos, mert ha a kincstár álta bérelt lakásban lakik, hogyan lehet az, hogy sajtójából ráfizot?

Ituzalcalász. 900 koronát.

110. júli. 1. Eddigiek szerint szeptember 1. — 2. Még nincs eldöntve.

166. Az önhibáján kívül történt megszakítás igazolását jó lesz már most kérni. A beszámítást csak majd esetleges felülvizsgálatásakor kérheti. A mint most áll a dolog — nincs.

Kiváncsi. 1. A mi nézetünk is az. Kisérjő figyelemmel, hogy a bíróság miként fog ítélkezni, az eredmény közlését szívesen vennénk. 2. 1634 koronát. Ha forgatta volna az ez évi esendőrségi zsebkönyvet, ily kérdést nem intézett volna hozzánk. L. 294. és 295. lapoldalt.

Ampoly menti. 1. Szolgálati ügy. 2. Olvassa el a „Csendőrségi Lapok” 1909. évi 20. számában az erre vonatkozó körrendeletet (238 lapoldal). Ennél többet mi sem mondhatunk.

S. D. Tümaszkodva a „pótlék” XIV. fejezet 5. pont 5. és 6. bekezdéseire, véleményünk szerint önnek van igaza. A XV. fejezet 3. pontja ez esetre nem vonatkozhatik. Leghelyesebb, kérjük ki a szárnyparancsnokság döntését.

F. F. A m. kir. földműves iskolák székelyei: Kecskemét, Rimaszombat, Ada, Csákovar, Szentimre, Nagyszentmiklós, Pápa, Algyógy, Lugos, Jászberény, Hódmezővásárhely, Breznóbánya, Komárom, Békéscsaba, Szilágysomlyó, Csikszoreda, Kisszeben és Nagykálló. Ezekon kívül államilag segélyezett törvényhatósági földműves iskola van Szabadkán és államilag segélyezett magán-gazdasági iskolák vannak Eszterházy, Földvár és Medgyesen, ugyancsak magán földművesiskola van Csákváron, gr. Eszterházy-féle. Bővebb felvilágosításért forduljon valamelyik iskola igazgatóúrához.

I. Erdelklődő. 1., 2., 3. és 4. nem, 5. igen. Nincs fontosabb teendőjük, hogy ilyenon török a fejüket?

F. P. N. Irja meg világosan, hogy mit akar megtudni. Az aláírásnál teljes nevet használjon.

Jászberényi úrs. A „” mindenesetre sajtóhiba. A szolgálat teljesítés alól magát kivonni, még, ha biztossága is veszélyeztetve van — nem szabad. —

1001. Az „Ellátókezabályzat” 42., 104. és 105. §-ai intézkednek; másat mi sem mondhatunk. Ha magára nézve valami sérelmet lát, tegyen erről szolgálati uton jelentést.

Merkur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron.

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20 % árengedm. részesülnek. Argyazékat ingyen és bérmentve küld. **DÉRY EDE** kerékpár- és varrógép nagyraktár **SZEGED.**

HIVATALOS RÉSZ.

Különítmények felállítása.

A m. kir. VI. számú esendőrkerület területén Faluszemecsen, 1911 július 12-én, egy öt főből álló különítmény állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Nyugállományba helyeztetett:

Wachter János m. kir. III. számú esendőrkerületbeli, egy év tartamra várakozási illetékkal szabadságot járásörmester, az újból megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Mór.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó esendőrség felügyelője által:

Szigeti György VI. számú esendőrkerületbeli járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén, 29 évi esendőrségi szolgálata alatt mindenkor nagy buzgalommal kifejtett eredményes tevékenysége és példás magatartásáért.

Horváth József I. és Jenei Károly VI. számú esendőrkerületbeli járásörmesterek, 23 évi esendőrségi szolgálatuk alatt, a közbiztonsági szolgálat terén lelkiismeretes, illetve eredménydús tevékenységükért, utóbbi ezenfelül példás magatartásáért is.

Horváth József V., VI. számú esendőrkerületbeli cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén, 17 évi esendőrségi szolgálata alatt kifejtett eredménydús tevékenysége és példás magatartásáért.

Eberhardt Sándor VI. számú esendőrkerületbeli cz. őrmester, egy uradalomban, annak alkalmazottjai által közös megegyezéssel, hosszabb időn át üzött lopás tettesteinek leleplezése körül kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért.

A m. kir. III. sz. esendőrkerületi parancsnokság által:

Bürger Mátyas és Nyikus Mihály cz. őrmesterek, hosszas esendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított kiválóan buzgó és igen eredményes tevékenységükért, őrszolgálatuk példás rendtartásáért, alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéseért, nemkülönben példás magatartásukért.

Nyilvánosan megdicsértetett:

A m. kir. III. sz. esendőrkerületi parancsnokság által:

Schadek Márton esendőr cz. őrsvezető, egy négy tagból állott tolvajsözvetkezetnek szolgálaton kívül való tettenérése alkalmával tanúsított bátor, elszánt és fér-

fiás magatartásáért, mi által egy számos bűncselekményt elkövetett tolvajsözvetkezetet tett ártalmatlanná.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. pénzügyminiszter ur 1911 márczius 20-án kelt 133,179/1910. számú rendeletével Kele Menyhért ezidőszerint III. számú esendőrkerületbeli esendőrnek, a VII. számú esendőrkerület breázaai őrsén az 1910. év folyamán az állatesempészet megakadályozása körül kifejtett érdemeiért 80 korona pénzjutalmat adományozott.

Előléptettek:

1911 július 1-ével:

a m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:
Szentei István, Vereb László, Nyikus Mihály és Szabó Jeremiás cz. őrsvezetők, *őrsvezető cz. őrmesterekké*, az 5 évi esendőrségi szolgálat betöltése után:

1911 július 16-ával:

a m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:
Berszán Demeter esendőr, továbbá

1911 július 1-ével:

a m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:
Király Benedek, Benkő Ferencz, Ulbert Ferencz, Bátori József, Klein Pál és Fábrián Lajos esendőrök, *esendőr cz. őrsvezetőkké*.

Katonai szolgálati jel:

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. IV. számú esendőrkerület állományában:
Durucz János cz. őrmester, 1910. december 23-án.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

a m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

Adamesik István, Tóth Sándor III., Gera János, Gurbik György, Domokos Mihály, Szabó János, David András, Pupp Imre, Sinkó József, Polesán István, Ádám János, Rozsnyai Ferencz, Cséffán György, Jäger Péter, Pavelkó Ferencz, Pavlek Imre, Imre Mihály és Farago János esendőrök.

Névváltoztatások:

A m. kir. I. számú esendőrkerület állományában:

Jeromos Ignác őrmester, a m. kir. belügyminiszter ur 1911 évi 76,238. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Kertész»-re változtatta.

Gligor György esendőr cz. őrsvezető, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,242. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Gergely»-re változtatta.

Kriszán László esendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,237. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Szentlászlói»-ra változtatta.

A m. kir. esendőrség szíves figyelmébe! Az a esendőr, aki órát, ékszeri akor vásárolni, úgy készpénz mint részlete, forduljon olyan zegyzőhöz, amely rövid 1-2 év alatt készülőleg csak a esendőrségtől 120 olismerő levélben részeseft, ezen olismerést csak azért érnék el, mivel a saját kezéből szabályzat óra egy hó alatti legfeljebb csak 3 perczet költsébe lehet. Kerem szíveskedjenek a mintákat kérem. A mintáknak ára 8 koronától felejt.

Schwáb József műorás és ékszerész
Szabadka, Fő-tér. : :

Nekita János csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,239. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Nemes»-re változtatta.

Butuza Gábor csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,243. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Bányai»-ra változtatta.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Matics Gyula próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,246. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Marosi»-ra változtatta.

Manczecz József próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,233. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Murai»-ra változtatta.

Mikola Gábor próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,234. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Marosi»-ra változtatta.

Mersis Sándor próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,247. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Mezei»-re változtatta.

Schusztar Antal próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,235. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Siklósi»-ra változtatta.

Bojnár György próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,248. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Bognár»-ra változtatta.

Czakler Kálmán próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,244. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Cziráki»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Eröss Imre ez. őrmester, Gergely Katalinnal, 1911 július 9-én, Naszódon.

Pál Ferencz II. ez. őrsvezető, Ferencz Juliannával, 1911 június 29-én, Szépvízen.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Baráth Lajos ez. őrsvezető, Blazsek Julianna Klárával, 1911 július 2-án, Bálinczon.

Györfi György ez. őrsvezető, Popp Annával, 1911 június 30-án, Sinfalván.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Varga Pap János ez. őrmester, Bracsob Máriával, 1911 június 6-án, Turkevén.

Vajda Andás ez. őrmester, Rácz Jolán Erzsébettel, 1911 június 15-én, Kisujszálláson.

Jeles István csendőr ez. őrsvezető, özv. Kádás Istvánné, szül. Kelemen Sarával, 1911 június 21-én, Mezőturon.

Filák Vazul ez. őrmester, Vörös Veronával, 1911 június 28-án, Szabadkán.

Baranyi Sándor csendőr ez. őrsvezető, Amann Évával, 1911 június 22-én, Sztapáron.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Bagoly András ez. őrsvezető, Héjjas Jolán Erzsébettel, 1911 július 10-én, Rákospalotán.

Piller Antal őrsvezető, Karfner Rózával, 1911 július 1-én, Nagyvázsonyban.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a marosvásárhelyi királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi előzetes próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizaga. Kérvények a marosvásárhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1911 aug. hó 13-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a facsádi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 200 korona. Ruhajuttatás 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a lugosi kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi aug. 13-ig.

Szives figyelmébe!

Ugy a csendőrség, mint a rendőrség körében évek óta közkedvelt itiesz, volt
:: kiskunhalasi gyógyszerész ::

lábizzadás

elleni kendőse egyedül csak Szent János gyógyszerész, Budapest, II., Szénatér 1. sz. kapható 1 K 20 fillér beküldése ellenében bérmentve. — Utánvéttel 1 korona 75 fillér. — Telefon 42-12.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...:

Belügyminiszter ur által elrendelt új mintájú erkölcsi és vagyoni
bizonyítvány raktárunkon már kapható.